

HERBERGEN IN JABBEKE TIJDENS HET INTERBELLUM

Uit de gemeentelijke en kerkelijke verslagen, aankondigingen en andere documenten leren we dat Jabbeke zeer rijk is geweest aan herbergen en cafés. Jabbeke telde er een negentigtal, Zerkegem een twintigtal en Snellegem zeker een veertigtal. Herbergen bestonden vaak niet lang, maar gingen ook vaak samen met het ondernemerschap in het dorp. De timmerman, net als de smid, de hovenier en zelfs de landbouwer hielden een herberg. Dit leverde in tijden van minder inkomsten toch een zekere financiële stabiliteit.

Niet elke uitbater gaf zijn herberg – het woord café werd in die tijd zelden gebruikt – ook een naam. Dit zorgt ervoor dat ze vaak moeilijk terug te vinden zijn in de archieven. Meer dan 90 procent koos wel voor een logo of embleem. Dit verwees vaak naar een feit uit de wereldgebeurtenissen (de Congo, Transvaal), iets ludiek ('t Keuntje), een politieke strekking (Het Vlaamsch Huis, Het Sociaal Huis) of gewoon iets dat goed in de mond lag (De Lusthof, De Casino, 't Groot Kanon). Ook zocht men het toen al in het Frans (Au Duc de Brabant, Belle Vue, La Victoire).

De uitbaters moesten niet alleen leven van hun onderneming, maar ook van de inkomsten uit het weekend. De activiteiten en informatie over de herbergen die hiermee gepaard gaan, worden makkelijk teruggevonden in de toenmalige weekbladen. Deze activiteiten kunnen in twee takken worden opgesplitst:

► De **openbare verkopen** die er plaatsvonden leren ons veel over hoe de huisvesting van de gewone burger was en wat hij kweekte. Het gaf meteen ook een idee over de waarde van bepaalde panden in vergelijking met de huidige marktwaarde. Deze publicaties leren ons ook de notarissen kennen en locatiegegevens.

► Daarnaast zijn er de vele publicaties van **vermakelijkheden en prijskampen**. Een kort overzicht uit het herbergleven laat ons toe de periode van 1900 te vergelijken met deze van 1920 en 1930.

■ In de periode **van 1900 tot 1910** krijgen we vooral activiteiten als krulbolling, ringbolling met een kruiwagen, handboogschieten en de 'grote biljart'. Voor elke deelname was er een inleg, variërend van 0.75 frank tot 10 frank en de hoofdprijzen konden zowel twee hanen en twee wilde konijnen als 200 frank zijn. Voor die tijd meer dan aanlokkelijke prijzen.

■ **Van 1920 tot 1930** verschoof de interesse. De gekende activiteiten bleven wel bestaan. Het kaartspel bieden was geliefd met een inleg van 1 frank en een eerste prijs van 50 frank, aangevuld met gaaibolling en de liggende wip. Wat vooral komt opzetten is het koersgebeuren. Bij elke (wijk)kermis werd wel één of andere wielervedstrijd ingericht. In vele herbergen kreeg je Pintjedek (een pintje met een koek er bovenop).

■ In de periode **1930-1940** worden de inlegprijzen en prijzen flink opgetrokken. De kalkoenschieting, kaartingen en volkspelen als de toptafel zijn in trek. Met bepaalde prijskampen kon zelfs een herenfiets gewonnen worden. Het ringsteken als buitenactiviteit kreeg van Het Brugsch Handelsblad zelfs een criterium.

Dat het herbergleven in het interbellum bloeide, kon ook afgeleid worden uit de vele verenigingen die ontstonden.

De Sint-Sebastiaansgilde is voor boogschutters al meer dan een eeuw een begrip. Ook verenigingen als De Ware Vrienden, De Pekkers en de Wardjesvrienden vinden hier hun oorsprong. Uiteraard werden er ook talloze bals georganiseerd met orkest.

Na de Tweede Wereldoorlog is het aantal herbergen of cafés gestaag achteruit gegaan.

Toch blijven er een aantal iconische cafés in het collectieve geheugen, zoals De Tijger van Marie-Jeanne, Sint-Hubert van Zulma, Germinal, Ons Huys, De Zwaan, Sportlokaal, ... en kunnen we op vandaag genieten van de nog bestaande en nieuwe initiatieven.

Café De Tijger - Jenny Reynaert, Marie-Jeanne Depré, Jenny Paepe

Café De Tijger - Johan Goes, Chris D'Hondt, Gilbert Dewanckele, Luc Astaes, Gaby Sabbe

Café Concordia - Nancy Deman, Marc Beernaert, Thierry Morbée, Peter Declerck, Redgy Morbée, Willy Deschryver, Roger Deschryver, Jan Astaes, Michel Knockaert

Café St.-Hubert - Gerard Vanhessche, Marcel Baert, Raymond Willem, Noël Sinnaeve, Remi Bollaert, Camiel Vandereen, Zulma, Omer Vanslembrouck

Café St.-Hubert - Gilbert Lootens, Karel Van Loocke, Paula Tavernier, Ivonne Hubrecht, André Loyson, Marie Van Haecke, Charles Clyncke, André Lust, Erik Monteyne

Café Concordia - Werner Verschaeve, Etienne Dewaele, Daniël Tavernier

Café Germinal - onbekend

Café Germinal - Albert Maene, Rachel, Marinus Dhondt

Café De Zwaan - Christine Cabooter, Marcel Rabaey, Leon Bossaert

Café Sportlokaal - Léon Vandaele, Edmond Vyvey, Camille Desopper

Bij Marcel Rabaey - Paul Dekeersgieter, Rik Dekeersgieter, Johan D'Hoore, Marc Sevenant, Johan Sevenant

Café St.-Hubert - Pierre Roels, Gilbert Lingier, Zulma, Gerard Vanhessche, Georges Eeckeloo, Raymond Willem, Willy Maene

Café Germinal - Fernand Verschaeve, Daniël Vanhoenacker, Boudewijn Desmedt, Marleen Dendooven, Robert Van Eenoo

Café St.-Hubert - Zulma

Café De Tijger - Marie-Jeanne Depré